
Obsah

(Číslice v závorkách udávají paragrafy)

Předmluva	13
Seznam zkratk	16
Úvodní výklady	17
Řeč a jazykový projev (1)	17
Členění (segmentace) promluvy (2–8)	17
Vlastnosti výpovědi (9–22)	22
Mluvní akt (11–22)	23
reference (13–15)	23
predikace (16–21)	27
komunikativní záměr (22)	31
Interpretace výpovědi (23–24)	32
Předmět syntaxe (25)	33
Věta a výpověď (26–27)	34
Rozvržení látky (28)	36
Literatura	36
Komunikativní funkce výpovědi	40
Úvodní výklad (29)	40
Vyjadřování komunikativních funkcí (30–39)	40
direktní (přímé): výpovědní formy (30–32)	40
explicitní performativní formule (33–34)	43
indirektní (35–39)	45
Vztahy mezi oznámením, otázkou, výzvou a přáním (40)	50
Výpovědi s komunikativní funkcí oznámení (41–43)	51
Komunikativní funkce námitky, nesouhlasu, odmítnutí (44–45)	52
Komunikativní funkce slibu, závazku, souhlasu (46)	54
Výpovědi s komunikativní funkcí nabídky (47)	55
Výpovědi s komunikativní funkcí výtky, napomenutí, výtčity (48)	56

Výpovědi s komunikativní funkcí otázky (49–65)	57
Úvodní výklad (49)	57
Otázka zjišťovací (50–56)	57
zkušební (55)	61
presumptivní (56)	61
Otázka doplňovací (57–59)	61
Otázky deliberativní (60–62)	64
Otázky pravé a nepravé (63): podivové (64), řečnické (65)	66
Výpovědi s komunikativní funkcí výzvy (66–85)	66
Úvodní výklad (66–71)	66
Rozkaz (příkaz), zákaz (72)	71
Povel (73)	72
Prosba (74–76)	72
o dovození (75)	73
o odpuštění (76)	74
Vybídnutí (77–78)	75
Výzva (79)	75
Varování, výhrůžka, výstraha (80–82)	76
Návrh, rada (doporučení) (83–84)	77
Dovolení (85)	79
Výpovědi s komunikativní funkcí přání (86–90)	79
Úvodní výklad (86–87)	79
Přání splnitelné (88–89)	80
Přání nesplnitelné (90)	81
Subjektivně modální a emocionální postoje mluvčího (91–124)	82
Úvodní výklad (91–95)	82
Postoje jistotně modalitní (97–107)	84
obava, naděje (106)	91
hypotéza (107)	91
Postoje preferenční (108–111)	92
Postoje evaluativní (112–119)	93
eticky hodnotící (113)	94
emocionálně hodnotící (114–119)	95
Postoje ryze emocionální (120–124)	99
Komunikativní funkce ujišťování (125)	103
Orientace výpovědi k partnerům (126)	103
Literatura	106
Větné struktury	111
Úvodní výklad (127)	111
Typy podmětové a bezpodměté (128–133)	111
Podmětové (128–129); nesponové a sponové (129)	112
Bezpodměté (130–133)	113

se slovesem významovým (132)	113
se slovesem sponovým (133)	117
Typy větných struktur podle valence (134—151)	119
Úvodní výklad (134—141)	119
Struktury jednovalenční (142)	125
Struktury dvojvalenční (143—148)	126
s pravou valencí ve formě V_{acc} (143)	126
s pravou valencí ve formě V_{dat} (144)	128
s pravou valencí ve formě V_{gen} (145)	129
s pravou valencí ve formě V_{instr} (146)	131
s pravou valencí ve formě V_{praep} (147)	132
s pravou valencí adverbialní (148)	135
Struktury trojvalenční (149—151)	136
s pravými valencemi ve formě V_{dat} a V_{acc} (149)	136
s pravými valencemi ve formě V_{acc} a V_{instr} (150)	138
s pravými valencemi ve formě V_{acc} a $V_{o acc}$ (150)	139
s pravými valencemi ve formě V_{acc} a $V_{k dat}$ (150)	139
s jednou valencí adverbialní (151)	140
Sémantická stránka větných struktur (152—164)	140
Větné typy deagentní a dekauzativní (165—179)	154
Úvodní výklad (165—167)	154
Typy deagentní (168—178)	156
agens-patiens (169—175)	157
agens-recipient (176)	166
agens/proživatel-patiens (177)	168
přemístění proživatele modality z pozice podmětu (178)	169
Typy dekauzativní (179)	170
Vyjadřování modálních významů nutnosti, možnosti a záměru (180—198)	172
Úvodní výklady (180—183)	172
Negace modálních výrazů (184—186)	175
Vyjadřování nutnosti (187—189)	177
Vyjadřování možnosti (190—194)	180
Vyjadřování záměru (195—198)	184
Věty kladné a záporné (199—201)	187
Tzv. neslovesné věty (202—209)	190
Věty jmenné (202—204)	190
substantivní (203)	190
adjektivní (204)	191
adverbialní (204)	191
Věty infinitivní (205)	192
Věty vokativní (206)	193
Věty citoslovečné (207—209)	195
Literatura	197

Syntaktické vztahy , způsoby a prostředky jejich vyjadřování (210—238)	201
Vztahy povahy subordinační (211—221)	202
Vztahy povahy koordinační (222—235)	207
slučovací (227)	213
odporovací (228—229)	214
stupňovací (230—231)	215
vylučovací (232—233)	217
následkové (234)	219
jiné vztahy (235)	219
Vztahy povahy apoziční (236—237)	220
Vsuvka (238)	224
Literatura	226
Větné členy	228
Úvodní výklad (239)	228
Slovní druhy a větné členy (240—244)	228
Základní větné členy (245—269)	234
Podmět (246—252)	235
substantivní (247—249)	235
větný — podmětná věta vztážná (249)	238
podmětná věta spojková (250)	238
infinitivní (250)	239
nevyjadřování podmětu (251)	239
osobní zájmeno ve funkci podmětu (252)	239
Přísudek (253—269)	240
slovesný (254—257)	243
funkce slovesa <i>mít</i> (255)	243
složený (256)	246
zastoupený jinými výrazy (257)	247
slovesně-jmenný (258—261)	248
spona (259—261)	248
sloveso <i>být</i> (260)	248
jmenná část (262—268)	254
adjektivum (262—263)	254
substantivum (264—265)	256
adverbium (266)	257
infinitiv (267)	258
vedlejší věta (přísudková) (268)	258
jmenný (269)	259
Rozvíjející větné členy (270—332)	259
Úvodní výklad (270)	259
Přívlastek (271—283)	260
Shodný adjektivní (272—275)	260

vztažná věta přívlastková (273—274)	261
postavení adjektivního přívlastku (275)	263
Shodný substantivní (276)	264
Neshodný rektivní substantivní (277—280)	266
spojková věta přívlastková (281)	269
infinitivní (281)	269
Neshodný přímkykající se adverbiální (282)	270
spojková věta přívlastková (283)	270
Neshodný s nominativem jmenovacím (284)	271
Předmět (285—295)	271
Substantivní (286—292)	272
v akuzativu (287)	272
v genitivu (288)	273
v dativu (289)	274
tzv. volný dativ (290)	275
v instrumentále (291)	276
v pádě předložkovém (292)	277
Větný — spojková věta předmětná (293)	278
— vztažná věta předmětná (294)	278
Infinitivní (295)	280
Příslovečné určení (296—327)	281
Úvodní výklad (296—297)	281
Určení místa (298—305)	282
statická (kde?) (299—301)	284
dynamická (kam?, odkud?, kudy?) (302—305)	285
Určení času (306—312)	287
časově orientující (kdy?) (307—311)	288
časově limitující (jak dlouho?) (312)	291
Určení způsobu (313—321)	293
Úvodní výklad (313)	293
vlastní způsob (314)	293
míra (315)	295
prostředek (316)	296
výsledek (317)	298
účinek (318)	298
původ (319)	299
původce (320)	299
průvodní okolnosti (321)	299
Určení zřetele (322)	300
Určení příčinná (323—327)	302
vlastní příčina (324)	302
účel (325)	303
podmínka (326)	304
připustka (327)	306

Doplňěk (328—332)	306
Úvodní výklad (328)	306
adjektivní (329)	308
přechodníkový (330)	310
substantivní (331)	311
větný (věta doplňková) a infinitivní (332)	313
Literatura	314
Aktuální členění výpovědi	319
Úvodní výklad (333)	319
Prostředky signalizace aktuálního členění (334—338)	321
Slovosled (334—335)	321
Textová návaznost (336)	324
Úsekový předěl (337)	325
Větný přízvuk (338)	325
Specifické postupy ve výstavbě aktuálního členění (339—355)	325
Subjektivní slovosled (339—341)	325
Zdůrazňování jádrových a východiskových složek (342—345)	328
Příznakové podoby intonace (343)	328
Slovosledná inverze (344)	330
Zdůrazňovací částice (345)	330
Osamostatňování částí výpovědi (346—358)	331
Vytčení východiska (346—347)	331
Dodatkové přičlenění východiska (348)	333
Vytčení jádra (349)	334
Dodatkové přičleňování jádrových složek (350)	335
Opakování částí výpovědi (351—353)	336
Intenzifikační (352)	337
Emfaticko-emocionální (353)	338
Elipsa (354—355)	340
Literatura	342
Souvětí	345
Úvodní výklad (356—362)	345
parataxe (357)	346
hypotaxe (358—359)	347
zapojuvání a spojování větných propozic (362)	351
Literatura	353

Struktury založené na spojování větných propozic (363—428)	355
Úvodní výklady (363—365)	355
Struktury s propozicemi sémanticky nezávislými (366—381)	357
Poměr slučovací (366—369)	357
Poměr odporovací a konfrontační (370—375)	362
Poměr stupňovací (376—378)	368
Poměr vylučovací (379—380)	370
Poměr vysvětlovací (381)	372
Literatura	373
Struktury s propozicemi sémanticky závislými (382—429)	374
Vztahy široce příčinné (382—406)	374
Příčinně-následkové (382—391)	374
příčinné ve vlastním smyslu (383—385)	374
následkové (386)	377
účinkové (387—389)	379
důvodové (390—391)	382
Účelové (392—394)	383
Podmínkové (395—401)	385
Podmínkové souvětí inverzní (401)	393
Přípustkové (402—406)	394
Vztahy časové (407—415)	398
Věty časově orientující (kdy?) (408—410)	399
současnost (408)	400
předčasnost (409)	403
následnost (410)	405
Věty časově limitující (jak dlouho?) (411—414)	405
Časové souvětí inverzní (415)	408
Vztahy široce způsobové (416—426)	409
Způsobový (417—420)	409
Měrový (421—424)	412
Prostředkový (425)	414
Průvodních okolností (426)	415
Vztah výjimkový (427)	416
Vztahy zřetelové (428—429)	417
Literatura	418
Struktury založené na zapojování větné propozice do jiné propozice (430—460)	419
Věty obsahové (431—460)	420
Úvodní výklady (431—435)	420
Závislé věty oznamovací (436—443)	428
Závislé věty tázací (444—449)	436
Závislé věty výzvolné (450—457)	440
Závislé věty přací (458—460)	443

Literatura	445
Věty determinující (461—474)	446
Úvodní výklady (461—462)	446
Struktury s relativy <i>kdo a co</i> (463—465)	448
Struktury s relativy <i> který, jenž, co, jaký</i> (466—471)	449
restriktivní (467—468)	451
nerestriktivní (469)	453
nepravé (470)	454
Struktury s relativními adverbii (472—474)	455
determinující výrazy místní (473)	455
determinující výrazy časové (474)	456
Literatura	457
Složitě souvětí (475—479)	458
Literatura	463